

چین از اینکه بی‌اعتمادی قدرت‌های منطقه‌ای به یکدیگر منجر به بی‌ثباتی ژئوپلیتیکی شود و تروریست‌ها و افراط‌گرایان از آن سوءاستفاده کنند، بیمناک است

نیروهایش را بتدریج از افغانستان بیرون خواهد برد تهدیدات امنیتی عمده چین از تهدیدات نظامی متعارف ایالات متحده به تهدیدات غیرمتعارف مانند افراط‌گرایی اسلامی و سرریز شدن بی‌ثباتی افغانستان به چین تبدیل شد. (۷)

چین دائماً روی این نکته تأکید می‌کند که ضرورت دارد افغانستان تروریست‌ها را در سرزمین خود از بین ببرد و سپس «دولت فراگیر» جدیدی را تشکیل بدهد. به عنوان مثال در نشست‌های مشترک از وزیران خارجه ازبکستان و تاجیکستان در ماه مه سال ۲۰۲۱، وانگ‌ئی، مشاور دولتی و وزیر امور خارجه چین، موضع چین را درباره وضعیت افغانستان روشن کرد و گفت: «افغانستان باید ترتیبات سیاسی فراگیری را ایجاد کند تا اطمینان حاصل شود که تمام گروه‌های قومی و احزاب می‌توانند در آینده در حیات سیاسی شرکت کنند و از حقوق سیاسی برابر برخوردار شوند.» و دولت آینده باید «با شرایط ملی منحصر به فرد کشور منطبق باشد و کوروران‌ها از الگوهای خارجی نسخه برداری نکنند تا از ناسازگاری، آشفتگی‌ها و هرج و مرج جدید جلوگیری شود.» (۸)

چین مصمم است در مواجهه با موضوع افغانستان جانب احتیاط را نگیرد و مواضع خود را در قبال طالبان افغانستان با دقت بیان کند، زیرا ایالات متحده، روسیه و دیگر قدرت‌های همسایه از جمله خاورمیانه از نزدیک وضعیت افغانستان را زیر نظر دارند. هر «پیشنهادی» که مربوط به تشکیل «یک حکومت فراگیر»، «مراقبت از حقوق زنان»، «احترام به مذاهب» و غیره باشد، می‌تواند از جانب طالبان افغانستان به عنوان «مداخله در امور داخلی افغانستان» و از سوی دیگر قدرت‌های دیگر نیز به عنوان تلاش برای «تسلط» بر افغانستان تلقی شود.

سیاست چین در افغانستان

چین پافشاری و برنامه‌سیاستی خود را در افغانستان به شرح زیر تنظیم می‌کند. اول، چین به ارائه کمک‌های حمایتی به مردم افغانستان و راه‌اندازی پروژه‌های همکاری با طالبان افغانستان ادامه خواهد داد. از یک سو چین از اصل «توسعه همه مشکلات را حل می‌کند» دفاع می‌کند. از منظر چین ریشه تروریسم و افراط‌گرایی فقر است و توسعه اجتماعی و اقتصادی می‌تواند افراط‌گرایی و تروریسم را ریشه‌کن کند. (۹)

بدیهی است این عوامل اجتماعی مانند تعداد زیاد پناهجویان، بی‌ثباتی سیاسی و بحران ملی در افغانستان موجب افراط‌گرایی و تروریسم در این کشور شده است. چین از اواخر ماه آگوست سال ۲۰۲۱ چند نوع کالا و مواد بشر دوستانه را برای کمک به افغان‌های محلی به افغانستان تحویل داده است. چین در دسامبر سال ۲۰۲۱ یک میلیون دوز واکسن کووید-۱۹ و ۱۰۶ میلیون سرنگ و همچنین کمک‌های بشر دوستانه اضطراری و کمک‌های غذایی را به افغانستان تحویل داد.

از سوی دیگر چین با این شناخت که رژیم طالبان افغانستان به وضعیت موجود تبدیل شده است، همکاری با طالبان افغانستان را شروع کرد. چین مبنای سیاست خارجی خود را همکاری عملگرایانه، بدون دخالت ایدئولوژیک و سیاسی حفظ می‌کند.

در دوره ماؤتسه تونگ از سال ۱۹۴۹ تا سال ۱۹۷۶، سیاست خارجی چین به شدت تحت تأثیر عوامل ایدئولوژیک بود و در نتیجه منجر به کسری عظیم سیاسی و اقتصادی شد. کمک چین به آلبانی که حکومت کمونیستی داشت و نیز به کره شمالی در دهه ۱۹۷۰ و بخصوص به ویتنام در دهه ۱۹۶۰ توان ملی چین را به مصرف رساند و مشکلات اقتصادی این کشور را تشدید کرد.

چین به دنبال اتخاذ سیاست اصلاحات و سیاست باز در اواخر دهه ۱۹۷۰، به شکلی بنیادین راهبرد خارجی خود را به رویکردی عملگرا تغییر داد. این کشور با تعلیق حجم زیادی از کمک‌ها از